

Christiania Theaters oppsetning av *Peer Gynt* anmeldt i *Saisonen* i Trondhjem 3. mars 1876.

Fredag 3 Marts 1876.

For overfyldt Hus - idet de fleste Billetter, trods de forhøiede Priser, endog vare optagne til Overpris Dagen iforveien - opførtes paa Christiania Theater Fredag i forrige Uge for første Gang *Henrik Ibsens* dramatiske Digt «*Per Gynt*». Man havde i Løbet af Vinteren hørt meget om det usædvanlige Arbeide i forskjellige Retninger, som fra Theatrets Side anvendtes paa Løsningen af den, især efter vore Forhold, noget nær kolossale Opgave, Opførelsen af dette storslagne, forunderlige Verk maatte stille; man var forventningsfuld, og det tør vel siges, at Forventningerne for de flestes Vedkommende bleve overtrufne.

Udførelsen af «*Per Gynts*» Rolle var overdraget Hr. *Klausen*. Af alt, hvad denne fremadstræbende Kunstner hidtil har præsteret, har neppe noget saa decideret betegnet hans Fremgang og saa sikkert vidnet om hans Begavelse, som hans Udførelse af dette - selv blot paa Grund af sit Omfang - saa svære Parti. Fra Digterens Side er Skildringen af «*Per Gynt*» ulige mere udført i de 3 første end i de senere Akter og byder derhos Kunstneren i sig selv en baade lettere og taknemligere Opgave. Det var derfor kanske ogsaa i Stykkets første Del, at Hr. Klausen spillede bedst. Her er det næsten paa hvert Punkt Fortrin at nævne i Opfatning saavel som i Udførelse. Men vi vil ikke dermed have sagt, at der ikke er en Kontinuitet i Hr. Klausens *Per Gynt*, som det ved Læsningen kan være vanskeligt nok at faa frem for sig. Tvertimod er det Tilfældet, at Hr. Klausen baade i 4de og 5te Akt forstaar at lade det Gyntske Væsen stikke frem bag Verdensmandens og den gamle Mands Masker. Det har vel heller aldrig før lykkedes Hr. Klausen at vinde en saa almindelig og levende Anerkjendelse fra Publikums Side, som denne Aften. Applaus fulgte næsten efter hver større Scene, Fremkaldelser mellem Akterne og til Slutning. - Frøken *Parelius* giver en ypperlig Aase. I kunstnerisk Forstaaelse af denne forunderlige Kvindeskikkelse, der vakler mellem Sorg og Bekymring for sin forlorne Søn paa den ene Side og Glæde og Stolthed over ham paa den anden, giver hun alle de bratte Overgange med virkelig Humør. Dødsscenen i 3die Akt gives baade af hende og Hr. Klausen med sand og gribende Virkning. Ogsaa Frøken *Parelius* vandt fortjent Anerkjendelse i Applaus og Fremkaldelse. - De fleste øvrige rollehavende skilte sig ogsaa tilfredsstillende fra sine Opgaver. *Johannes Brun* var morsom og karakteristisk som den af Forfatteren noget farcemæssigt tilskaarne, (til en vis Grad om Jupiter i «*Orfeus i Underverdenen*» mindende) Dovregubbe. Hr. *Reimers* gav en omhyggelig studeret og vellykket Fremstilling af Professor *Begriffenfelt*, og Hr. *Isachsen* leverede navnlig som Knappestøberen i 5te Akt en eiendommelig Figur.

Per Gynt er intet egentlig Drama. Sammenknytningen mellem dets enkelte Dele, i sig selv temmelig løs, bliver det endnu mere paa Grund af de Beskjærelser, som det har været aldeles nødvendigt at foretage. Naar imidlertid Forfatteren selv nu har foranlediget dets Opførelse - og Bjørnson tænkte, som bekjendt, i sin Tid ogsaa paa at opføre det paa Møllergadens Theater - da er det vistnok, fordi han paa den ene Side vidste, at det fremført paa Scenen vilde vinde meget i Forstaaelighed, paa den anden Side var sikker paa, at den sceniske Effekt i de mange enkelte Situationer vilde formaa at holde Interessen oppe. Dette slog ogsaa fuldkommen ind. Forestillingen varede sine gode fem Timer, uden at det blev kjendeligt, at Publikums livfulde Stemning slappedes. Hvad der i høi Grad bidrog hertil, var forøvrigt den Musik, som *Edvard Grieg* har sat til Stykket, saavel som den mesterlige Maade, hvorpaa Hr. *Josephson* har sat det i Scene.

Musiken er vistnok i sin Helhed et meget fremragende Arbeide, (saavidt man tør dømme efter denne enkelte Opførelse, da Publikum for en meget stor Del viste den Mangel paa sømmelig Interesse og Agtelse for Komponisten, at der dreves fri Konversation under mange af Numrene. Et enkelt af disse - Anitras Sang - var ogsaa sløifet paa Grund af Fru *Asmundsens* Sygdom.) Saadanne Sager som Musikken til Bryllupsscenen, til Scenen med de tre Sæterjenter, til Optogene i *Dovregubbens* Slot osv. vidne om særlig Begavelse som dramatisk Komponist, og der er en djærv Originalitet i den hele musikalske Behandling.

Hvad *mise-en-scene* angaar, saa kan det vel uden Overdrivelse siges, at noget saa fuldkomment i denne Retning ikke har været præsteret paa vor Scene. Vi tror, bedre udrustede Theatre skulde have haft Betæneligheder ved at sætte op «Per Gynt,» og med en mindre dygtig og energisk Leder skulde kanske Forsøget ogsaa trods de rigere Resserer ogsaa faldt mindre heldigt ud. Vi skulle ved denne foreløbige Anmeldelse ikke gaa nærmere ind i Enkeltheder. Kun vil vi strax fremhæve den Anvendelse af Theatrets underordnede Personale, der formaar at præstere saa livfuldt bevægede og saa eiendommelige Scener som den i Bryllupsgaarden, den i Fjeldslottet og den i Daarekisten, med hele sin Uhyggelighed. Aldrig er en Bifaldsytring mere berettiget eller dens Berettigelse mere almindelig anerkjendt end den begeistrede Fremkaldelse, der til Slutning blev Hr. Josephson tildel.

Forestillingen varede til over Midnat. Det var navnlig sidste Akt, som tog saa lang Tid, idet den varede omtrent i 1 $\frac{3}{4}$ Time. Det bliver vistnok nødvendigt yderligere at forkorte den, og det vil vel ogsaa bringes derhen, at Stykket slutter Kl. 11. Vist er det, at «Per Gynt» under enhver Omstændighed maa blive et virkeligt Kassestykke for Theatret.

KILDE: Nasjonalbiblioteket, ibsen.nb.no, 12.01.2016, <http://ibsen.nb.no/id/30751.0>